

Na osnovu člana 32. stav 1. tačka 8. a u vezi sa članom 66. stav 3. Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. glasnik RS“, br. 129/2007, 83/2014 - dr. zakon, 101/2016 - dr. zakon, 47/2018 i 111/2021 - dr. zakon), člana 46. stav 1. tačka 69. Statuta grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), člana 137. Poslovnika Skupštine grada Novog Pazara („Službeni list grada Novog Pazara“, broj 6/19), Skupština grada Novog Pazara, na sednici održanoj 16. juna 2025. godine, donosi

**ODLUKU
O USVAJANJU IZVEŠTAJA O RADU
CENTRA ZA DECU I MLADE „DUGA“ NOVI PAZAR ZA 2024. GODINU**

Član 1.

Usvaja se Izveštaj o radu Centra za decu i mlade „Duga“ Novi Pazar, za period od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, u obliku kakav je dat u prilogu materijala.

Član 2.

Ovu Odluku objaviti u „Službenom listu grada Novog Pazara“.

SKUPŠTINA GRADA NOVOG PAZARA

Broj: 401-255/25

U Novom Pazaru, 16. juna 2025. godine

PREDSEDNIK
Samir Lekić

"DUGA" CENTAR ZA DECU I OMLADINU
46
Novi Pazar 20. 05. 2025.

1
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИЗБОРНЕ И ПОДРЕПНЕ
ПОСЛОВЕ - ГРАД НОВИ ПАЗАР
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ИЗБОРНЕ И ПОВЕРЕНЕ
ПОСЛОВЕ - ГРАД НОВИ ПАЗАР
Примљено / Измјено 20.05.2025

Opstan Organ	Opn. jna. Org. jed.	Broj Proj.	Primer Prijeg.	Opis Vrednost
III		401	255	25

Centar za decu i mlade "Duga" Novi Pazar
Kompleks Jezero A tel : 020 317 390
mail:cdoduga@gmail.com

GRADSKOM VEĆU NOVOG PAZARA

dostavlja se

IZVEŠTAJ O RADU

Centra za decu i omladinu Duga za 2024. godinu

U Novom Pazaru,
maj, 2025. godine

Direktorka
Fatima Durović

U okviru realizacije programa tokom 2024. godine Centar Duga je nastavio da radi po već ustaljenim modelima, uvodeći određene inovativne oblike rada kad su mogućnosti prostora i zahtevi korisnika to diktirali. U komunikaciji sa korisnicima intenzivirali smo prisustvo na društvenim mrežama. Posebnu pažnju posvetili smo negovanju onih sadržaja koji su se u prethodnim godinama pokazali kao značajni i koji su privukli veliki broj publike.

Tokom 21 godinu rada učestvovali smo u odrastanju generacija novopazaraca i ponudili programski odgovor na različite oblike umetničkog stvaralaštva kreirajući edukativne programe i manifestacije sa kojima se mladi danas identifikuju.

Nastavili smo da zrelo i inspirativno bojimo svetove voljenog, najmlađeg grada i budemo mesto u koje se dolazi sa radošću i odlazi sa novim iskustvom i osmehom.

Kao i svake godine trudili smo se da kreiramo nove programske sadržaje i budemo otvoreni za saradnju. Naše delovanje odnosi se na potrebe dece i mladih ali se trudimo da adekvatnim programima proširimo ciljnu grupu na opseg od dece predškolskog uzrasta do mladih srednjoškolaca i studenata.

Kvalitetom realizovanih projekata radili smo na poboljšanju pozicije institucije i uspostavljanju standarda i principa rada. Centar Duga prepoznat je kao pouzdan partner u realizaciji edukativnih i kulturnih programa od strane sličnih ustanova u zemlji i prisnije saradnje sa osnovnim školama a unapređenjem komunikacije sa korisnicima, ostvarili smo bolje razumevanje i pozitivan odnos šire javnosti prema radu i delovanju Centra. Veliki broj realizovanih programa odnosi se na kulturne manifestacije namenjene deci i mladima, konkurse, tribine, književne večeri. Brojne kreativne radionice, koje afirmišu različite umetničke potencijale dece označile su rad Centra u prethodnoj godini uz brojne inovacije. Brojni kulturni programi, književne večeri i tematski konkursi upotpunili su rad Centra u 2024. godini.

Poseban segment u delovanju Centra, predstavlja delovanje i rad Dijalog kafea. Ovim projektom Centar Duga ne samo da je dobio novi, atraktivan, moderan i multifunkcionalan prostor za realizaciju svih drugih aktivnosti, već je obezbedio program koji prevazilazi potrebe ciljne grupe dece i mladih i odnosi se na širu društvenu zajednicu i akademsku javnost. Dijalog kafe u okviru nacionalne mreže otvorio je most saradnje sa omladinskim organizacijama u Beogradu, Novom Sadu i Subotici kao i sa gradovima širom sveta. Kao jedinstven koncept-prostor Dijalog kafe pruža mogućnost realizacije različitih aktivnosti usmerenih ka jačanju kapaciteta zajednice i mehanizam je promocije Novog Pazara u zemlji i svetu.

Uz stalno nastojanje da svoj rad obogatimo novim oblicima i sadržajima i proširimo opseg delovanja, zadržali smo sve uspešno realizovane programe uz stalno kreiranje novih. Na

polju kulturnih programa za decu i mlade, uspostavili smo sigurne temelje, standarde i osnov za unapređivanje pozicije nosioca kulturnih programa za decu i mlade.

Izveštaj o radu za 2024 . godinu obuhvata oblasti:

1. *Razvoj kulture*
 - *Izložbeni program*
 - *Književni program*
 - *Tribinski program*
2. *Dodatno obrazovanje*
3. *Ekologija*
4. *Manifestacije*
5. *Projekti*
6. *Posebne aktivnosti*

RAZVOJ KULTURE

IZLOŽBENI PROGRAM

Značajno mesto u realizaciji kulturnih sadržaja zauzima likovni program koji se ogleda ne samo u delovanju likovnih radionica, već kroz brojne konkurse i izložbe, čiji je cilj promocija budućih mladih umetnika.

Izložbena delatnost je usmerena ka obezbeđivanju uslova za kvalitetno predstavljanje umetničkih sadržaja, kako gostujućih, tako i radova nastalih na našim kreativnim likovnim radionicama. Ona za svrhu ima podsticaj u kulturnom i umetničkom stvaralaštvu, promovisanje i približavanje javnosti kroz organizovanje izložbi.

Izložba u okviru Eko festivala 2024.

Ove godine na objavljeni likovni konkurs pod sloganom „Svet kakav želim“, pristigao je veliki broj grupnih i pojedinačnih radova predškolaca, osnovaca i srednjoškolaca. Dakle, naši mladi svih uzrasta uložili su i svoje likovne sposobnosti i svoja ekološka znanja u nameri da javnosti pošalju poruku o neophodnosti brige i nastojanjima da se očuva i unapredi prirodno okruženje u kome živimo.

Izložba je obuhvatila:

1. Grupne radove predškolaca i mlađih osnovaca na temu „Kreacija kao eko akcija“
2. Individualne likovne radove starijih osnovaca na temu „Cvet za lepši svet“
3. Izložba radova studenata arhitekture – DUNP – „Grad iz snova“

Izložba je postavljena na otvorenom – letnja pozornica u gradskom parku tako da je bila dostupna mnogobrojnim učesnicima festivala kao i građanstvu. Moramo istaći da smo naišli na oduševljenje posetilaca, čestitke i podršku. Naravno, i ambijent je učinio svoje tako da su naše namere i ciljevi u potpunosti ispunjeni. Podelili smo veliki broj nagrada, obezbedivši ukrasne biljke za grupne radove predškolskih grupa i odeljenja nižih razreda i prigodne knjige i materijal za slikanje pojedinačnim dobitnicima.

Ovakve izložbe imaju jak podsticajni momenat kako za razvijanje likovnih sposobnosti, tako i za unapređenje ekološke svesti učesnika.

Više detalja o izložbi naveli smo u okviru kompletnog izveštaja o Eko festivalu u odeljku Manifestacije.

Likovna izložba Talenti Edena

Nastavljajući dugogodišnju likovnu manifestaciju „Dugina likovna jesen“, 14. novembra priredili smo otvaranje izložbe Talenti Edena.

Na maloj likovnoj sceni grada predstavili smo mlade likovne talente ateljea Edena. Atelje radi već šest godina dajući podsticaj stvaralačkim sposobnostima nadarene dece. Izložba je obuhvatila radove devet mladih autorki koje kroz svoja dela jasno oslikavaju doživljaj sveta snažnim koloritom i upečatljivim motivima. Dečiji motivi su jasno prepoznatljivi a slikarske komponente, linije, kompozicije, oblici, boje, forme su slobodni i karakteristični za uzrast mladih autora. Zastupljene su tehnike akril na platnu i akril na drvenim pločama u kombinaciji sa suvim pastelima. Prisutni su motivi pejzaža, objekata a na pojedinim delima uočavaju se elementi apstraktnog modusa svojstvenog dečijoj mašti. Sve je rezultat ohrabriranja dece da izraze svoje emocije, da upoznaju svoje stvaralačke sposobnosti i krenu putem umetničkog napretka. Svaka od autorki dala je sebi svojstven pečat, najavljujući autentičan likovni stil.

Bilo nam je zadovoljstvo da Centar Duga bude mesto njihove komunikacije sa publikom čija će im pažnja dati podsticaj za dalje napredovanje.

KNJIŽEVNI PROGRAM

Književni program Centra Duga, sa afirmacijom književnog izraza, proze i poezije, u 2024. godini, obuhvatio je nekoliko književnih i recitatorskih večeri. Konstantna težnja da se knjizi vrati mesto koje joj pripada u životu društvene zajednice i pojedinca i ove godine je urodila plodom. Manifestacija „Knjiga je svet“ i Konkurs za najbolju pesmu, uz to i Čitalački klub koji deluje pri Centru, okupili su veliki broj mladih pisaca, ljubitelja književne umetnosti, kao i muzičkih i likovnih umetnika i autora. Centar je uspostavio veoma dobru i uspešnu saradnju sa univerzitetima u gradu, naročito studentima jezika i književnosti, filoloških nauka, ali i sa srednjim i osnovnim školama.

Književni program neguje razvoj i interesovanja svih autora bez obzira na starosnu dob, mesto boravka autora, književnu vrstu, amaterizam ili priznat i plodan književni rad pisca. Već su uobičajeni susreti pisaca, gostovanja eminentnih stručnjaka iz oblasti jezika i književnosti, promocije knjiga uz aktivan dijalog gostiju sa studentima i učenicima. Veliki broj književnih sadržaja za mlade realizovan je kroz delovanje čitalačkog kluba.

- **Dan maternjeg jezika - Jest kamen, ali jeste i riječ, jest krik, ali jeste i pjesma** je obeležen 28. februara od 19 h.

Na književnoj večeri o jezicima, njihovom preplitanju i specifičnostima govorile su Ajtana Dražanin, prof. engleskog jezika i Lejla Rebronja, bosnista/srbista.

Veoma vešto i studiozno su predstavljeni uticaji jezika, engleskog na maternji sa pozitivnim i negativnim svojstvima i odražavanjem na savremeni jezik. Takođe su predložene sličnosti i razlike ova dva jezika, a stihove odabranih poeta sa engleskog govornog područja i domaćih odabranih pesnika, veoma kvalitetno i impresivno su kazivaile srednjoškolke Lejla Spahić, Tajla Tahirbegović i Nikolina Ristović.

Veče je okupilo veliki broj ljubitelja književnosti, prosvetnih i kulturnih radnika našeg grada. Ovo je tradicionalni program koji se održava od 2017. godine i svake godine se obrađuju drugačije teme i pozivaju stručnjaci iz oblasti filoloških nauka.

- Veče sa ustaljenom dodelom nagrada **Mirsad Miko Duranović** upriličeno je 19.

aprila a u okviru obeležavanja 563 godine Grada Novog Pazara. Još jednom je okupilo mlade autore, kao i starije osnovce i sve učesnike konkursa. Poklon knjiga kao simbol dodatni je poticaj za dalja usavršavanja i razvoj kreativnog pisanja kod mladih. Detaljnije o ovoj manifestaciji govorimo u poglavlju Manifestacije.

TRIBINSKI PROGRAM

Centar Duga neguje ozbiljan tribinski program u nameri da obuhvati i tretira teme značajne za mlade. Osnovni cilj je da se na ovaj način rasvetle najbitniji segmenti problema koji prate mlade ljude. U 2024. održana je psihološke tribina sa sledećom temom:

Mentalno zdravlje i prevencija rizičnog ponašanja

U četvrtak, 30.maja, u prostorijama Centra za decu i mlade „Duga”, organizovali smo tribinu pod nazivom Mentalno zdravlje i prevencija rizičnog ponašanja kod mladih.

Na tribini su govorili:

- Nezrina Nicević, psiholog, Gimnazija
- Milena Mutavdžić, psiholog, Udruženje “Reakt”
- Sabina Hajrović, magistar kliničke psihologije, Psihološki centar “Haja”

Tribina je organizovana s ciljem podizanja svesti o važnosti očuvanja mentalnog zdravlja, prepoznavanja faktora rizika i pravovremene prevencije rizičnih oblika ponašanja mladih.

Ključne teme i diskusije:

1.Važnost mentalnog zdravlja u savremenom društvu

- Govornici su istakli ključne izazove u očuvanju mentalnog zdravlja u kontekstu stresa, socijalnih mreža i urbanog načina života.
- Posebno je naglašena potreba za destigmatizacijom psihološke pomoći.

2. Poremećaji u mentalnom zdravlju mladih

- Emocionalne poteškoće, kao što su: razdražljivost, bes, anksioznost, depresija. Česta su i stanja negativnog raspoloženja i tuge, usamljenosti, kao i stanje potpune nezainteresovanosti, manjka energije, strah i briga, osećaj bezvrednosti.
- Poremećaji u ponašanju, nedostatak samokritičnosti, kritičnost prema drugima i negativan odnos prema okolini.
- Poremećaji ishrane, kao što su anoreksija i bulimija, kao i neumereno prejedanje.

3.Rizična ponašanja kod mladih

*Objašnjeni su najčešći oblici rizičnog ponašanja kao što su:

- pušenje cigareta i marihuane,
- konzumiranje alkohola, droga i sedativa, i

- nasilno ponašanje.

*Uloga porodice, škole i zajednice u prevenciji rizičnog ponašanja.

4. Praktični saveti za prevenciju rizičnog ponašanja

* Prezentovane su zdrave navike za održavanje dobrog mentalnog zdravlja koje se razvijaju tokom adolescencije i obuhvataju:

- Zdrave navike spavanja
- Fizičko vežbanje
- Razvijanje veština u nošenju sa poteškoćama, u rešavanju problema kao i u razvijanju socijalnih veština.
- Učenje kako se nositi sa emocijama
- Podrška od strane roditelja, porodice i društvene zajednice.

*Prezentovane su strategije za rano prepoznavanje simptoma anksioznosti, depresije i drugih mentalnih poremećaja.

*Predloženi su konkretni preventivni programi i aktivnosti usmereni na jačanje socijalnih veština.

Diskusija i pitanja iz publike

Publika je pokazala veliko interesovanje za teme kao što su:

- Praktične tehnike za smanjenje stresa i anksioznosti.
- Uloga škole u jačanju svesti o mentalnom zdravlju.
- Kako motivisati mlade da traže pomoć?

Zaključci i preporuke

- Mentalno zdravlje mora postati prioritet u društvenim i obrazovnim politikama.
- Potrebno je uvesti više edukativnih programa u školama i lokalnim zajednicama.
- Razvijati lako dostupne servise za psihološku podršku.

OBRAZOVANJE

POMOĆ U NASTAVI

- Individualna nastava i nastava u malim grupama
- Pomoć u nastavi deci iz socijalno ugroženih kategorija
- Pomoć u učenju deci sa posebnim potrebama
- Strani jezici

Praksu izgrađivanu tokom prethodnih godina na iskustvu pomoći u nastavi kao podrška obaveznom školskom programu Centar je nastavio i tokom 2024. godine.

Časovi iz različitih oblasti - predmeta, prilika su da deca lakše savladaju gradivo predviđeno školskim planom i programom. Stalna potreba za ovakvom vrstom nastave motivisala nas je da prilagodimo grupe, nastavimo sa besplatnim časovima za socijalno ugrožene kategorije i organizujemo veći broj časova individualne nastave.

Ovakav vid pomoći nastavi pruža mogućnost deci da u opuštenijim i rasterećenijim uslovima nadoknade propušteno gradivo u školi, da obnove i prošire svoja znanja i poprave svoj uspeh u školi, kao preduslov za uspešniji nastavak svog daljeg obrazovanja.

Tokom 2024. godine, posebno smo insistirali na časovima individualne nastave za decu sa specifičnim problemima u učenju. Uspešna praksa i iskustvo koje Centar ima u svom radu, nastavili smo jednako dobrim tempom, kada je u pitanju nastava stranih jezika. Deca i mladi, imali su mogućnost pohađanja engleskog jezika i osnova arapskog pisma. Škola stranih jezika je koncipirana tako da daje mogućnost učenja školskog gradiva ili učenja po tečajevima i tako zadovoljava potrebe različitih uzrasta i profila korisnika. Poseban segment u radu predstavlja rad sa predškolicima, koji na neformalan način usvajaju jezička znanja, kroz igru i zabavu.

Kao poseban deo nastave, koji Duga uspešno sprovodi duži niz godina je pomoć deci iz socijalno ugroženih kategorija, u formi besplatne individualne nastave.

Rad sa decom sa posebnim potrebama

U Centru je i tokom 2024. godine pružana pomoć u razvoju i učenju deci sa posebnim potrebama. Sa ciljem da prihvatimo što više ove dece te na taj način olakšamo njihov obrazovni proces i doprinesemo njihovoj socijalizaciji i integraciji u društvo, organizovali smo individualan rad sa njima. Treba posebno naglasiti da je rad sa ovom decom naporan i zahteva posvećenost svakom detetu ponaosob uz obavezno uvažavanje njegovih individualnih kapaciteta i sposobnosti. Za svako ovo dete otvoren je učenički dosije u koji se unose najznačajniji podaci i

momenti u radu, stepen i dinamika napretka, saradnja sa roditeljima, školom i sl. Ovaj rad odvija se tokom cele godine.

Rad sa ovom decom kroz inkluzivne oblike obrazovanja ima za rezultat uklanjanje predrasuda i diskriminacije koje su još uvek prisutne u našem društvu. Zato koristimo svaku priliku da ovu decu angažujemo u manifestacijama koje Centar priprema i realizuje.

Besplatna individualna nastava za decu sa problemima u učenju

Stručni saradnici našeg Centra su u stalnom kontaktu sa pedagoško-psihološkim službama u školama te na preporuku tih službi deci sa problemima u učenju pružaju pomoć u vidu individualne nastave. Na taj način se omogućuje ovoj deci da nadoknade propušteno i da uhvate korak sa svojim vršnjacima. Ovakav rad daje nesumnjive rezultate i brzo se potvrdi poboljšanjem uspeha u školi. Ono što moramo naglasiti jeste da ova deca najčešće dolaze iz porodica slabijeg materijalnog stanja i iz porodica u kojima se, zbog nedovoljne pismenosti roditelja, ne radi sa decom tako da im je pomoć neophodna.

Pripremna nastava za buduće prvake

Kao i svake godine u okviru letnjeg edukativnog programa, i ovog leta smo organizovali Pripremnu nastavu za buduće učenike prvog razreda osnovne škole. Nastava se odvijala tokom jula i avgusta 2024. godine, dva puta nedeljno u trajanju od dva sata (matematičko-logički pojmovi 45 minuta, početno čitanje, pisanje i govorne vežbe 45 minuta i kreativno-rekreativna radionica 30 minuta). Radionice je vodila profesorica razredne nastave. Ovaj program je jedan od najboljih načina da deca, kroz igru i druženje, obnove, utvrde i prošire svoja znanja stečena u predškolskim ustanovama, da razbiju led i savladaju strah od polaska u školu.

EDUKATIVNE RADIONICE

Centar Duga je 2024. godine nastavio realizaciju niza edukativnih radionica koje se bave temama značajnim za decu mlađeg školskog uzrasta. Na prikladan i prijemčiv način, imitirajući praktične situacije u kojima se dete može naći, kroz radionice tražimo najbolja rešenja i odgovore, radimo na razvijanju stavova i usvajanju pozitivnih navika, međusobne tolerancije, uvažavanju različitosti i individualnosti svakog deteta ponaosob.

Tretirajući neke od najčešćih razvojnih problema bilo zdravstvene, bilo socijalne prirode radionice imaju za krajnji cilj povećanje samopouzdanja, podsticanje na kontakte, saradnju i prijateljstva, razvijanje empatije, boljeg snalaženja u kolektivu, bolje prihvatanja od strane

kolektiva, razvoj osećanja pripadanja, pronalaženja zajedničkih interesovanja i jačanje motivacije u procesu učenja, rasta i razvoja. ***Književne edukativne radionice***

Ramazanska radionica

Tokom meseca ramazana održana je edukativno interaktivna radionica sa učenicima osnovnoškolskog uzrasta sa nazivom **Moj doprinos tokom meseca ramazana**, 1. 4. 2024. godine.

Animatorka Nikolina Ristović, navodeći dvanaestogodišnjake na promišljanje o smislu posta, radu i doprinosu u kući, školi i gradu, došla je do zaključka da su multikulturalnost, upoznavanje drugačijih praznika i običaja, bogatstvo koje nudi i čuva naša sredina. Još jednom se pokazalo koliko je bitno učenje i razumevanje drugih kultura i religija ističući sličnosti i razlike, poštujući sve tekovine i vrednosti našeg podneblja. Naročito je stavljen akcenat na milosrđe i nagrade tokom ovog meseca i pomaganje siromašnih, bolesnih, oskudnih ljudi i porodica u gradu i šire.

Za kraj radionice, učenici su izradili zajedničku seharu sa željama koje bi želeli da se ostvare, a koje izražavaju univerzalne humanističke vrijednosti i empatije za stanovništvo cele planete.

Uskršnja radionica

Povodom praznika Uskrsa, organizovana je likovna radionica **Farbamo jaja** koju je vodila Nikolina Ristović sa različitim uzrastima osnovnih škola. Kroz razgovor o suštini ovog praznika i poštovanju obnove duhovnog i fizičkog života svakog pojedinca, učesnici su raznim tehnikama farbali i oslikavali jaja kao simbol zdravlja i života. Radionicom se uticalo na svest o različitostima i specifičnostima naroda našeg regiona, o negovanju običaja pomoću kojih se podiže značaj duhovnosti, zrelosti, tolerancije i kvaliteta suživota sa pripadnicima drugih naroda. Radionica je održana 27. 4. 2024. u susret ovom velikom prazniku.

Radionica za Dan Sandžaka

U susret **Danu Sandžaka** održana je likovna radionica **Zvekir** u kulturi Novog Pazara za najmlađe. Obzirom da je na radionici obuhvaćen mlađi uzrast, tema je prilagođena predškolicima i nižim razredima, tako da su deca iscrtavala zvekire na osnovu odštampanih radova. Realizatorica likovne radionice je uz pojašnjenja malim slikarima istakla svrhu i značaj nekadašnjih sprava za najavu gostiju na dvorišnim vratima/kapijama. Zvuci velikih zvekira za muške goste a manjih za ženske istovremeno su i ukazivali ko od domaćina treba da otvori vrata gostima. Deca su na simboličan način slikala i bojala zvekire prema odštampanom primerku.

Malo lane

Interaktivna radionica iz serijala *Sreća je veća kad se deli s drugima* uz priču „**Malo lane**“ održana je 23.10. 24. sa učenicima II razreda OŠ „Desanka Maksimović“.

Kroz razgovor sa decom, zaključili smo da su nesebičnost, deljenje i pomaganje prave vrednosti koje nas vode ka zajedničkom uspehu i zadovoljstvu.

Uz prijemčiv video sadržaj s animiranim kratkim filmom, učenici su nakon prvog dela oslikavali grupne radove na hamer papirima. Zajednički dogovor o davanju prednosti u oslikavanju onima u koje deca imaju najviše poverenja za likovne sadržaje, nakon čega su učestvovali svi skupa kako bi njihov zajednički rad bio najbolji, pokazao je da je timski rad izuzetno važan u dečijem stvaralaštvu. To je, zapravo i cilj edukativnih radionica da svi učestvuju i daju svoj doprinos, ali i da se ceni individualan rad istaknutih učenika.

Složni golubovi

Druga radionica iz Serijala *Sreća je veća kad se deli s drugima* sa nazivom „**Složni golubovi**“ održana je 30. oktobra sa učenicima četvrtog razreda OŠ „Čamil Sijarić“. Važnost jačanja zajednice i kako se uz zajednički trud mogu postići veliki ciljevi i doprinos zajednici bila je tema razgovora organizatora radionice i izuzetno spremnih mališana. Za kraj radionice, izrađivali smo origami golubove tehnikom sa kojom su neki učenici bili dobro upoznati.

Simbol mira, sloge i prijateljstva je dobio veći značaj i živost u rukama malih ljudi najčistijih želja. Učenici sa učiteljicom su pokazali veliku zainteresovanost i zadovoljstvo, poželevši da im se pruži mogućnost ponovne saradnje.

Patuljak iz Zaboravljene Zemlje

U sklopu Novogodišnjice, održan je interaktivni čas sa četvrtacima OŠ „Desanka Maksimović“. Odabrani učenici iz dva odeljenja četvrtog razreda su odgledali i analizirali video sadržaj sa animacijom „Teta Nina vam priča“ iz dela Ahmeta Hromadžića. Detaljnije o ovoj radionici govorimo u poglavlju NOVOGODIŠNJICA.

I tokom 2025. godine planiramo mnogo sadržaja, pripovedačkih i dramskih na osnovu ovog dela, kako bi se što više zaokupila pažnja dece, naročito u čitanju bajki koje su sve manje prisutne u dostupnim sadržajima.

KREATIVNE RADIONICE

Od svog osnivanja Centar za decu i mlade Duga je u svoj rad uključio kreativne likovne radionice za različite uzraste. Pokretanjem različitih programa, analizirali smo potrebe dece i mladih i trudili se da istovremeno kreiramo potrebe za umetničkim izražajem i kulturnim programima. Cilj radionica je da podstaknu i razviju stvaralačke potencijale dece i mladih. Verujući da imamo posebnu odgovornost i ne zapostavivši ni jedan aspekt razvoja individualnosti, kroz afirmaciju različitih talenata, pokrenuli smo niz radionica. U 2024. godini sa početkom nove školske godine, počele su i pripreme likovnih radionica za više uzrasta, od najmlađih polaznika sa četiri godine, preko osnovnoškolskog uzrasta, do srednjoškolaca i kandidata za studije likovne umetnosti. Svake subote oktobra meseca organizovane su otvorene likovne radionice na različite teme.

Otvorene kreativne likovne radionice

Otvorena radionica *Jesen u bojama radosti* organizovana je 14. 10. 2024. godine u prisustvu velikog broja zainteresovanih talentovanih učenika više uzrasta. Ideji da svi zajedno obojimo miholjsko leto, najmlađi su se najviše radovali. Bavili smo se farbanjem tikvi, lišća i izradom dekorativnih predmeta inspirisanih najlepšim godišnjim dobom. Materijal je bio obezbeđen za sve učesnike. Radionica je bila izuzetno posećena i protekla je u najlepšem umetničkom druženju a kao rezultat je imala prekrasna likovna ostvarenja.

Slikarski atelje

Kroz ovu radionicu posvećenu afirmaciji vizuelnih umetnosti: - slikarski atelje namenjen različitim uzrasnim grupama, težimo da razvijamo stvaralačke potencijale i talenat za likovne umetnosti (slikanje, crtanje, vajanje). Slikarski atelje uspešno vode Nadija Delimeđac i Mejrema Numanović. Atelje prati rad tri uzrasne grupe: od 4 do 9 godina, 9 do 13 godina i starije osnovce i srednjoškolce. Moramo naglasiti da se radi sa puno ljubavi i entuzijazma što polaznike ohrabruje da kontinuirano rade. Osim savladavanja klasičnih likovnih tehnika, mladi imaju mogućnost da razvijaju svoje stvaralačke i kreativne potencijale, kroz rad sa različitim materijalima i pristup savremenim medijima.

Polaznici ovog ateljea daju značajan doprinos mnogim našim manifestacijama, u prvom redu Ekofestivalu u koji se uključe svake godine.

Poseban kvalitet ovog ateljea jeste što predstavlja poželjno okruženje za decu sa problemima u komunikaciji i socijalnom prilagođavanju. U nekoliko navrata smo takvu decu uključili u neku od odgovarajućih uzrasnih kategorija i pokazalo se da ovakvo okruženje vrlo lekovito deluje na njih u smislu obostranog prihvatanja.

I sledeće radionice *Oktobar kad bojimo tikve* održane su tokom meseca oktobra sa maldim slikarkama Nadijom Delimađac i Mejrom Numanović.

Dolazak godišnjih doba, praznične događaje, prirodno ekološke datume proprate i najmlađi polaznici likovne radionice, radujući se svim promenama u prirodi i upoznajući planetarne vrednosti čuvanja prirode.

Škola glume „Mali teatar“

Ova škola je svoj rad uspešno nastavila i u 2024. godini, uz značajno povećanje broja polaznika i obogaćivanje sadržaja koji se obrađuju i savladavaju. Radionicu vodi glumica Kristina Jevtović a program realizujemo, u saradnji sa Regionalnim pozorištem Novi Pazar. Cilj ove škole je da detetu pomogne da se izrazi u punom potencijalu, da otkrije svoje talente i oslobodi svoju kreativnost i maštovitost.

Neće svaki polaznik postati glumac, ali svako dete može kroz glumu da dodje do onoga u čemu se pronalazi. U glumi nema takmičenja, nema velikih i malih uloga. Predstave su kolektivni čin. Zadaci ove škole su da deci približi dramsku umetnost kao takvu, da osposobi decu za učešće na javnim nastupima i da im ukaže na prednosti i koristi koje mogu imati tehnike koncentracije, tehnike disanja i pokreta koji se zapravo i uče na ovim časovima.

Program obuhvata glumačke vežbe, govorne vežbe, vežbe improvizacije, imitacije, analizu filmova; scenski pokret, vežbe koordinacije, pantomime; scenski govor, artikulaciju, dikciju i pevanje.

Uglavnom se radi po metodu Čehova, Grotovskog i Stanislavskog a kod starije grupe primenjuje se i Brehtovski metod. Sve ove metode prilagođavaju se uzrastu polaznika.

Školica Mali teatar je lepa prilika da se deca približe svetu dramske umetnosti, da se upoznaju sa drugarima istih interesovanja i da se lepo zabave.

Rad „Malog Teatra“ tokom 2024. godine bio je podeljen u dva semestra

1. Od januara do juna
2. Od avgusta do decembra

U oba semestra radionice su se odvijale svakog vikenda (subota i nedjelja) od 16 do 21h.

Rad se sprovodio u ukupno pet grupa. Svaka radionica traje 90 minuta.

Grupe su podeljene prema uzrastu

1. Srednjoškolski uzrast od 15 - 17 godina
2. Osnovci od 12 – 14 godina
3. Osnovci od 11 godina
4. Osnovci od 7 – 10 godina
5. Mešovita grupa jer im je ovo prva godina rada

Prva grupa je tokom ove godine pripremila predstavu „Ocena manje“. Sve segmente pripreme i realizacije predstave (dramaturgija, režija, kostim, scenografija, muzika) radili su članovi grupe pod mentorstvom Kristine Jevtović. Premijera predstave je bila poslednjeg festivalskog dana „Mali teatar fest“. Članovi ove grupe takođe su bili i glavni volonteri festivala. Pored rada na predstavi ova grupa je radila i kratki film „Na pravom putu“ čija je premijera bila 20. septembra.

Druga grupa tokom ove kalendarske godine se fokusirala na dramaturški rad. Čitali smo razna književna dela koja su članovi grupe odabrali i preko kojih su učili kako da napravimo dramski tekst. Nakon završetka ovog rada odabraćemo najbolje dramatizacije i od njih napraviti performans čiju izvedbu planiramo za 2025. godinu.

Treća grupa je u prvom semestru završila rad na predstavi „Čarobnjak iz Oza“. Predstava je premijerno izvedena prvog dana festivala „Mali teatar fest“. Tokom drugog semestra započeli smo rad na predstavi „Jednokrki vitez“ po tekstu Dejana Aleksića, u dramatizaciji polaznika ove grupe pod mentorstvom Kristine Jevtović. Premijeru planiramo tokom 2025.

Četvrta grupa je u prvom semestru uspešno završila rad na predstavi „Ružno pače“. Predstava je premijerno izvedena poslednjeg festivalskog dana na festivalu „Mali Teatar Fest“. Tokom drugog semestra započeli smo rad na predstavi „Damojed“. Dramatizaciju rade članovi ove grupe pod mentorstvom Kristine Jevtović. Premijeru planiramo 2025.

Peta grupa počela je sa radom u oktobru 2024. godine. Tokom prva tri meseca, rad je prevashodno bio fokusiran na upoznavanje članova sa dramskom umetnošću, kroz razne vežbe koje im pomažu da na što bolji način približe sebe ovoj grani umetnosti.

Filmske projekcije

Sa velikim zadovoljstvom, 13.03.2024. u 17:30, upriličili smo premijeru kratkog filma „DIL“

Film je nastao kao autorski projekat grupe mladih novopazaraca i zaljubljenika u film. Reditelj filma je Omer Nicević, učenik I razreda Gimnazije koji od malena pokazuje ljubav prema pozorištu i sedmoj umetnosti. Polaznik je škole glume Mali teatar i autor filma koji je osvojio prvu nagradu na Međunarodnom IKT FilmFest-u i Novom Pazaru. Koliko nas loši izbori mogu koštati? Film govori o susretu koji može promeniti sve i izborima koje pravimo.

EKOLOGIJA

Naše delovanje u oblasti ekologije odvija se i na nivou Centra kao ustanove i kroz ekološko društvo Duga. Najčešće su ova dva nivoa usko povezana pa smo ih i predstavili kao celinu.

Biološko-ekološko društvo Duga

Biološko ekološko društvo koje već dugi niz godina deluje u Centru, okuplja zavidan broj mladih osnovaca, i usled atraktivnih sadržaja pokazuje stalnu tendenciju povećanja. Ova programska aktivnost usmerena je ka teorijskoj i praktičnoj edukaciji i osposobljavanju dece starijeg školskog uzrasta, da misle i deluju ekološki (predavanja, prezentacije, istraživanja, obilasci, akcije čišćenja, radionice, projekti). Svrha njihovog rada je buđenje i razvoj ekološke svesti, povećanje nivoa ekološkog znanja te podsticaj na ekološko delovanje u svome bližem i daljem okruženju. Tokom godine, članovi društva bili su deo svih manifestacija koje je Centar organizovao.

Ekološke radionice

Jedan od bitnih segmenata rada društva jesu eko radionice. Od niza radionica izdvajamo nekoliko njih na kojima smo pripremali proizvode za prezentaciju na eko festivalu. Pravili smo ekološke sapune od ostataka starih sapuna dodavanjem prirodnih materijala (čajeve, eterična ulja, zobene pahuljice, maslinovo ulje, kurkuma i sl.) Takođe smo pravili mirisne vrećice za ormare od različitih mirišljavih začina, čajeva i sl. (lavanda, kamilica, majčina dušica, latice ruže...) Osim toga, radionice su posvećene i pravljenju zbirke biljnog i životinjskog sveta, izradi praktičnih predmeta od reciklažnog materijala (pletenje torbi od starih najlon kesa), šivenje platnenih torbi, izrada kućica i hranilica za ptice i sl.

Eko-edukacija

Osnovno načelo eko-edukacije izraženo je u zahtevu da ekološko obrazovanje ne bude samo informisanje o eko-činjenicama, da znanja koja učenici stiču budu samo na nivou

obaveštenosti, već da čitav život u obrazovnim ustanovama bude u saglasju sa ekološkim zahtevima. Ekološka svest se ne sastoji samo od znanja, već i od emocionalno-voljnih komponenti, jer znanje bez uverenja i praktične delatnosti ne znače mnogo. Ekološko obrazovanje i formiranje ekološkog načina mišljenja započinje u najranijoj mladosti. Biti ekološki svestan znači pozitivno razmišljati o svome užem i širem prirodnom okruženju a samim tim o sebi i svojim bližnjima. Ovo su motivi našeg nastojanja da eko-edukacija postane naša stalna i kontinuirana aktivnost. U Centru Duga uveli smo praksu da stariji članovi Ekološkog društva ličnim primerom, kroz kratka predavanja i prezentacije mlađe članove postepeno osposobljavaju da i sami budu edukatori.

Ekološka radionica – Značaj čistog vazduha

Biološko ekološko društvo Duga organizovalo je inspirativno predavanje za učenike IV1 odeljenja OŠ „Jovan Jovanović Zmaj“ povodom obeležavanja Svetskog dana čistog vazduha, 3. novembra.

Kroz slikovitu prezentaciju i interaktivnu diskusiju učenici su saznali mnogo novih činjenica o uzrocima zagađenja vazduha, njegovim posledicama i istraživali šta sve možemo preduzeti da smanjimo zagađenje.

Od mnogobrojnih predloga izdvojili smo:

- smanjenje upotrebe motornih vozila
- prelazak na ekološka goriva
- više zelenih površina

U okviru radionice realizovane su Igre znanja (zagonetke sa rešenjima u slikama, osmosmerke i kratak kviz).

Mali ekolozi su nas oduševili svojim kreativnim idejama i pokazali da su svesni važnosti očuvanja zdrave životne sredine.

Ekološka prezentacija u čast Dana planina

U čast Dana planina, 11. decembra, članovi Ekološkog društva Duga pripremili su detaljnu i zanimljivu prezentaciju. Kroz slike i priču, uz prigodne i duhovite skečeve i kviz znanja upoznali su nas sa planinama, biljnim i životinjskim svetom i ostalim bogatstvima koje nam one nude. Pored podsećanja na planinske resurse, biljni i životinjski svet objasnili su značaj voda,

rudnog bogatstva, značaj šuma i zdravstveni aspekt, još uvek nedovoljno iskorišćen od strane čoveka. Podvukli su i kritikovali neadekvatan odnos prema planinskim resursima, seču šuma, ostavljanju otpada na izletištima i nebrigu o vodnim resursima. Za svako je poštovanje zalaganje koje pokazuju, interesovanje i spremnost da daju svoj doprinos u podizanju ekološke svesti. Prezentacija je realizovana na Dan planina.

Ekolozi su za ovu priliku pripremili malu reviju ekoloških kostima a Dugin žiri je odabrao i nagradio tri najbolja.

Talentovani recitatori pobrali su simpatije odabirom prigodnih stihova posvećenih planinama i svojim nastupom upotpunili ovaj događaj.

MANIFESTACIJE

Manifestacija - Februar mesec poezije - Najbolja pesma

U okviru manifestacije Februar mesec poezije, po osmi put smo raspisali konkurs za najbolju pesmu, početkom februara. Konkurs je ponudio slobodnu temu koja se tiče mladih.

Pristiglo 65 pesama od 32 autora u kategorijama: stariji osnovci, srednjoškolci i studenti. Teme autorskih radova za Najbolju pesmu 2024. godine, uglavnom su ljubav, tišina i osobena bol mladih bića, kao i saosećanje sa narodom Palestine, doživljavanje lepota svoga grada, škole i porodice. Tokom meseca februara na društvenim mrežama je objavljivana odabrana poezija svetskih i domaćih književnika kao podsticaj i kvalitetan primer za ostvarenja onih koji vole da pišu. Broj pristiglih radova je zadovoljavajući, a žiri je dostavio svoje ocene i obrazloženja i usaglasio rešenja o dobitnicima.

Obzirom da se javljaju učesnici konkursa iz prethodnih godina, često i dobitnici, dolazi se do zaključka da je poželjno proširiti konkurs i na susedne gradove: Tutin, Sjenica, Raška.

Veče sa dodelom nagrada Mirsad Miko Duranović je organizovano u petak 19. aprila a u okviru manifestacija za 563 godine grada Novog Pazara u svečanoj atmosferi i zadovoljstvu publike i učesnika.

Žiri u sastavu:

Haris Imamović - pravnik, saradnik Centra Duga na programu Dijalog kafe, poeta i laureat nagrade za Najbolju pesmu 2016. godine - predsjednik žirija,
 Hamza Halilović - orijentalista, pesnik,
 Šejla Rebronja - bosnista/srbista, pesnikinja,
 Selma Hasanović - bosnista/srbista i
 Aida Camović - akademski slikar/pesnikinja
 je doneo odluku da se nagrade sljedeći autori za svoja pjesnička ostvarenja:

- Kategorija V i VI razred osnovne škole dodeljene su dve nagrade
- Kategorija VII i VIII razred osnovne škole takođe su dodeljene dve nagrade
- Kategorija srednje škole- tri nagrade
- Kategorija studenti dodeljene su takođe tri nagrade

Laureat ovogodišnjeg konkursa u kategoriji za studente je Ilma Rašidović Hujević

Ovaj program sa novčanim fondom obezbeđuje Grad Novi Pazar.

Manifestacija Eko festival 2024.

Osnovna odlika ove manifestacije jeste da snažno i ciljano podiže ekologiju na mentalni nivo do spoznaje da je ona deo svakog segmenta života, da je prisutna u svakom našem postupku, da ispravnim odnosom prema životnoj sredini nagrađujemo sebe, kao što nemarom i nepažnjom prema njoj, u krajnjoj instanci, kažnjavamo sebe.

Manifestaciji Eko festival prethode dvomesečne pripreme koje podrazumevaju niz aktivnosti. Pre svega razmatraju se aktuelne teme i ekološka problematika sa ciljem da obihvatimo oblasti koje traže i nude rešenja kako lokalno, tako i šire.

Odlučeno je da slogan ovogodišnjeg festivala bude

EKOIST – PROAKTIVNA EKOLOGIJA

- KREACIJA KAO AKCIJA -

Namera je bila da on obuhvati niz bitnih tema kojima će se festival baviti

- **Nacrtaj cvet za lepši svet!**
- **Čuvajmo zelene gradske oaze!**
- **Klimatske promene. - (klimatska pismenost i informisanost o klimatskim Promenama i globalnom zagrevanju)**
- **Moć planinskog bilja. - (jedinstveni i raznoliki biljni svet kao lek za mnoge bolesti)**

- Ne sahranjujmo živi svet! - (smanjimo seču šuma koje su fabrike kiseonika a istovremeno su dom raznolikog živog sveta)
- Reka koja se pije. - (apelujmo na smanjenje zagađenja reka i njihovo čišćenje jer voda je jedan od najznačajnijih životnih resursa. Takođe apelujemo na ekonomično trošenje vode).
- Posadi svoj kiseonik! - (odgovoran odnos prema drveću i šumama uopšte je preduslov za očuvanje kiseonika i smanjenja zagađenja vazduha.)
- Novi život starih stvari. - (Pokloni svoju odeću mlađem od sebe, pokloni svoje igračke i oseti radost davanja. Tako ćeš izbeći gomilanje nepotrebne odeće i njeno bacanje a time i povećanje količine otpada. Istovremeno doprinosiš suzbijanju potrošačkog mentaliteta)
- Rešite se neispravnih stvari na ispravan način! - (reciklaža elektronskog otpada)
- Ispravno biraj - recikliraj! - (biraj staklenu ambalažu u cilju smanjenja korišćenja plastičnih flaša, biraj platnenu torbu umesto najlon kese, selektuj otpad radi smanjenja količine smeća, daj doprinos u svakom segmentu i svakom pogledu).

Pored ponuđenih tema dali smo slobodu učesnicima da ovu listu dopune, prošire i obogate svojim predlozima.

Naša ciljna grupa podrazumeva učesnike od predškolskog, osnovnoškolskog, srednjoškolskog uzrasta pa do studenata a s obzirom na angažovanje nastavnog kadra i roditelja to poprima širok spektar starosne dobi.

Cilj je da kod učesnika podstaknemo ličnu kreativnost, spremnost na usvajanje novih znanja, da dođu do inspiracije i da budu odlučni da deluju po njoj, da razviju osećaj pripadanja timu, da plasiraju smeje ideje i da razvijaju slobodu ličnog i kolektivnog izraza. Na taj način njihova kreacija postaje eko-akcija i razmišljanjem i delovanjem postaju ekološki proaktivni.

Stoga smo blagovremeno poslali **dopise** kao poziv na učešće u nekoliko uzrasnih kategorija. Predškolce i učenike mlađeg školskog uzrasta pozvali smo da učestvuju na likovnom konkursu izradom grupnih likovnih radova i na eko reviji (eko maskenbal) kao i u velikoj likovnoj radionici na otvorenom na prvi dan eko festivala.

Osnovcima starijeg školskog uzrasta ponudili smo i opciju individualnih likovnih radova, naravno, sve u koordinaciji nastavnika likovne umetnosti.

Srednjoškolcima smo ponudili učešće u vidu izrade umetničkih instalacija, performansa, slikanja ili drugih likovnih tehnika na sam prvi dan manifestacije. Ponudili smo nekoliko predloga – oslikavanje staklene ambalaže kao i platnenih torbi, tapiserije od recikliranog najlona, pletiva i tekstila, mozaici od plastičnih čepova, cvetni murali i slično. Naravno, naglasili smo da smo otvoreni za sve nove predloge i ideje.

Ove godine, pozvali smo i studente arhitekture da iz svog domena daju rešenja u prilog ekološkog napretka.

Pozvali smo i likovne ateljee da sa svojim polaznicima uzmu učešće u likovnoj koloniji na otvorenom koja je nezaobilazan deo svakog našeg festivala.

Osim vrtića, škola i univerziteta, obratili smo se i mnogim pojedincima, udruženjima, ustanovama i preduzećima da daju svoj doprinos kako kvalitetu tako i masovnosti naše manifestacije.

Sledeća etapa priprema obuhvatala je aktivnosti u samom Centru Duga. To je obuhvatalo odabir zanimljivih tekstova i ilustracija za Ekolist – prigodnu i zanimljivu ekološku publikaciju koju ćemo deliti u danima festivala učesnicima i posetiocima. Osim toga, kreirali smo i zanimljive ekološke sadržaje – poetske i edukativne koje smo savijali i pakovali u vidu poklona. Naručili smo i zastavice i bedževe kao neizostavan deo reklamnog materijala. Predvideli smo i podelu majica sa prepoznatljivim eko porukama za učesnike festivala. Koordinirali smo rad Biološko – ekološkog društva na pripremi zbirke, kućica za ptice, hranilica i sličnih eksponata kao i Malog teatra- polaznika naše škole glume. Oni su kao domaćini festivala brinuli o podeli Ekolista, poetskih svitaka, majica, bedževa, zastavica, bombona, dočekivali posetioce i trudili se da se svi osećaju dobrodošlo.

Priprema pristiglih likovnih radova za izložbu na otvorenom, žiriranje i odabir, štampanje nagrađenih individualnih radova, nabavka materijala za likovne radionice, likovnu koloniju i sve ostale prijavljene učesnike zahtevala je poseban napor i angažovanje.

Poseban akcenat stavljen je na izradu velikih raznovrsnih cvetova od krep papira kao dekoraciju koja će biti u skladu sa jednom od naših tema – Cvet za lepši svet.

Kao uigran tim koji je ove godine pripremao sedmi po redu festival, upošljenici Centra, naši ekolozi, glumci i volonteri dobili su precizna uputstva i zaduženja kako bismo sve naše učesnike i posetioce dočekali na najbolji mogući način. Na gornjem i donjem ulazu u park postavili smo dva nova eko štanda na kojima je deljen promo materijal (Eko list, zastavice, bedževi, bombone) U središnjem delu parka bila su postavljena još dva štanda na kojima su članovi ekološkog društva izložili svoje zbirke, ručno pravljenе eko sapune, mirišljave vrećice, kućice i ostale eksponate.

Veliku pomoć imali smo od Mladih za Novi Pazar koji su postavljali štandove i učestvovali u pripremama za početak festivala.

Naši glumci pobrinuli su se za izuzetno lepu najavu, pripremivši promo-spot Ekofestivala a na sam prvi dan festivala bili su dobri i prijatni domaćini.

Vrtići i škole obavešteni su o nagrađenim učesnicima likovnog konkursa, pozvani na manifestaciju, napravljena je konačna lista učesnika i pripremljen i najavljen program.

Program manifestacije:

- * Izložba grupnih radova - Kreacija kao Eko akcija
- * Izložba nagrađenih likovnih radova - Cvet za lepši svet
- * Promocija publikacije Eko list
- * Eko maskenbal

- * Izložba radova studenata arhitekture DUNP - Grad budućnosti
JKP Čistoća:
- * Radionica o značaju odvajanje i razvrstavanje otpada
- * Edukacija o materijalima za reciklažu
- * Ekološki kviz
- * Podela bojanki
- * JKP za uređenje građevinskog zemljišta - Briga o uređenju javnih površina grada i ekologija
- * Srednje škole učestvuju sa biološkim sekcijama i umetničkim grupama
- * Škola za dizajn tekstila i kože - Održiva moda i eko dizajn
- * Edukativni centar Naučna kuhinja predstavljaju program radionica „Laboratoriju u prirodi - mali naučnici”
- "Biljke iznenađenja"
- "Vulkan sreće"
- "Upoznajemo tajanstvene fosile i biljke"
- "Čudesni mikrosvet"
- * Interaktivna radionica za osnovce: Eko bašta
- * Interaktivna radionica sa omladinskim radnicima:
 Zdrava planeta - Zdrav čovek
- * Ustanova za sport - Eko poligon za igru
- * Umetničke grupe i ateljei predstave se autorskim kreativnim konceptima
- * Velika Eko bojanka za sve posetioce
- * Oslikavanje Eko torbi
- * Radionica aranžiranja cveća
- * Izrada dekoracije od recikliranog papira
- * Izložba knjiga za decu sa ekološkim sadržajem – Gradska biblioteka

Najmlađi domaćini festivala:

Biološko - ekološko društvo i Mali Teatar

Program je najavljen i putem lokalnih medija kao i na društvenim mrežama u cilju obaveštenosti i što masovnijeg prisustva naših građana.

Uz pomoć radnika JKP „Čistoća“ obavljene su poslednje pripreme u Gradskom parku uz logističku podršku Kulturnog centra, Regionalnog pozorišta, Biblioteke Dositej Obradović i Kancelarije za mlade.

Sedmi po redu Eko festival održan je 10. juna sa početkom u 12 časova u Gradskom parku. Kao i svih prethodnih godina zeleni i cvetni ambijent Gradskog parka ponudio je najadekvatniju i najlepšu platformu za praktičnu realizaciju svih naših ideja.

Uzevši u obzir broj učesnika u svim ponuđenim segmentima našeg programa i broj posetilaca festivala naša je procena da smo prvog dana festivala uspeali da okupimo preko par hiljada ljudi u Gradskom parku. To govori o rastu ove Manifestacije o stalnom unapređivanju sadržaja, umetničkih i naučnih, što rezultira masovnijim učešćem i velikim interesovanjem javnosti. Drugog dana festivala u prostorijama Centra Duga organizovali smo svečanu dodelu nagrada i priznanja za učesnike i prijatelje festivala. Dodelili smo stotinu nagrada – ukrasne biljke u

saksijama za grupne radove, cvetne aranžmane za individualne nagrade (devojčice) i boje i blokove(za dečake). Svaki učesnik dobio je i zahvalnicu za učešće.

Prijateljima festivala, institucijama i pojedincima, takođe smo dodelili zahvalnice i cvetne aranžmane za dame koje su realizovale radionice i učestvovala u programu festivala.

Na kraju da kažemo da je pokrovitelj festivala Grad Novi Pazar koji je svojom podrškom obezbedio sredstva za potreban materijal i za nagrade. Ovim putem se zahvaljujemo na podršci i poverenju.

Manifestacija „Dugine dečje igre”

U vremenu kada su nam deca vrlo nedovoljno fizički aktivna, kada slobodno vreme provode uglavnom pasivno, uz male ekrane, mobilne telefone i tablete, veoma je važno animirati ih i zaposliti nekom fizičkom aktivnošću koja će im biti interesantna i zabavna. Vodeći se ovom konstatacijom, doneli smo odluku da u Centru “Duga” organizujemo takmičenje za učenike četvrtog razreda osnovne škole. Dečje takmičarske igre, izvor su zabave ali i prilika za učenje i razvijanje veština. Privlačne su i zaokupljaju detetovu pažnju. Učešćem u igrama sa vršnjacima, dete je stavljeno u zabavnu, uzbudljivu i motivišuću socijalnu situaciju takmičenja i saradnje. Značaj takmičarskih igara u razvoju deteta je ogroman: one podstiču decu na razmišljanje, učenje kroz igru, povezivanje i timski rad; podstiču razvoj motorike, koordinaciju pokreta i preciznost; podstiču motivaciju deteta u postizanju cilja. Takmičarske igre su prilika za uvežbavanje socijalnih veština i za učenje o emocijama - kako biti “skroman pobednik” i „dostojanstven gubitnik“.

Imajući u vidu sve ove karakteristike i prednosti takmičarskih igara, u Centru smo po drugi put organizovali **„Dugine dečje igre“**. Učešće je uzelo 10 osnovnih škola iz Novog Pazara i okoline a takmičenja su se održavala svakog četvrtka u nedelji. Učenici su sa velikim oduševljenjem i uzbudjenjem iščekivali i pratili takmičenja .

Pripremili smo niz interesantnih takmičarskih igara, uglavnom autorskih, sa velikim brojem rekvizita, prilagodivši ih veličini i konfiguraciji prostora.

U holu Centra vladala je dinamična i uzbudljiva atmosfera dok se takmičenje učenika četvrtog razreda odvijalo. Dve ekipe, svaka sa po četiri takmičara, bile su fokusirane i spremne za izazove koji su pred njima. Iza njih, po pet navijača iz svake ekipe ohrabrialo ih je gromoglasnim aplauzima, povcima podrške i navijačkim rekvizitima poput zastavica i balona. Zidovi su bili ukrašeni šarenim plakatima koji su slavili duh takmičenja i timski rad. Sudije (žiri) su sedele za

odvojenim stolom, ozbiljne i koncentrisane, pažljivo prateći svaki potez takmičara i beležeći rezultate. Atmosfera je bila vesela i takmičarska, uz izraženu dozu fer-pleja i zajedništva.

Održavanje ove jedinstvene i autentične manifestacije pokazalo je koliko su deca motivisana kada im se pruži prilika za organizovane fizičke aktivnosti, posebno kada su takmičarskog karaktera. Cilj ovih igara bio je razvijanje motoričkih veština kod učenika, podsticanje kreativnosti i timske saradnje, s naglaskom na zabavu i zajedništvo.

U razgovoru sa učiteljima (koordinatorima) došli smo do zajedničkih zaključaka:

- Većina škola nema dovoljno organizovanih fizičkih takmičarskih aktivnosti na nivou razreda ili cele škole.
- Nedostatak kondicije, spretnosti i koordinacije kod velikog broja učenika.
- Pri delegiranju učesnika takmičenja ne poštuju se pravi kriterijumi (spretnost, izdržljivost, brzina..dece).

Zaključili smo takodje, da je ova takmičarska manifestacija bila uspešna i predstavlja značajan doprinos unapređenju fizičko-zabavnih aktivnosti za decu. Organizacija sledećeg ciklusa takmičenja mogla bi uključiti još više škola i prerasti u tradicionalnu manifestaciju koja kombinuje i jača fizičku aktivnost, logičko razmišljanje i timski duh, i podstiče zdrave stilove života.

Manifestacija Summer coloured festival

Festival je kreativna platforma za promociju omladinskog aktivizma, novih medija i urbane kulture. Ove godine, u julu mesecu, priredili smo otvorenu kreativnu radionicu za mlade – Napravi papirni cvet.

Ovo je izuzetno interesantna radionica za mlade u okviru koje su istraživane i otkrivane tehnike oblikovanja i aranžiranja papirnog cveća u cilju kreiranja jedinstvenih dekorativnih predmeta. Radionica je deo Summer Colour Art&Craft kreativnog programa u cilju promocije likovne umetnosti i zanatstva. Program je vodila Lejla Mulić a radionica je bila besplatna za sve polaznike.

PROJEKTI

Realizacijom posebno izdvojenih projekata, nastojimo da afirmišemo međuinstitucionalno i privatno partnerstvo nizom humanitarnih, ekoloških, kulturnih i obrazovnih aktivnosti koje služe

opštoj dobrobiti zajednice. Ovakve aktivnosti će doprineti društveno odgovornom ponašanju i društvenoj koheziji, i imati širok uticaj na celu zajednicu.

MALI TEATAR FEST

Mali teatar Fest je prvi revijalni festival dečijeg pozorišta u Novom Pazaru. Podržan je od Ministarstva kulture Republike Srbije i Grada Novog Pazara a realizovan u saradnji sa Regionalnim pozorištem.

Nakon pet godina uspešnog delovanja i rada pozorišne radionice Mali Teatar, zahvaljujući posvećenom radu Kristine Jevtović i velikom broju polaznika programa, uspostavljena je platforma za realizaciju ovakvog festivala.

Na festivalu su premijerno izvedene tri predstave dramske trupe Mali teatar iz Novog Pazara i tri gostujuće predstave dramskih studija dece i mladih iz Kraljeva, Gornjeg Milanovca i Lazarevca. Program festivala obuhvatio je i prateći edukativni program radionica u cilju promocije pozorišne umetnosti dece i mladih.

Pozorišno iskustvo ima alhemijski karakter za sve učesnike u procesu i od presudnog je značaja za razvoj mašte, mišljenja i razumevanje sveta oko sebe. Pozorišna umetnost nosi edukativni i vaspitni karakter.

Festival ima nekoliko zacrtanih ciljeva

- intenzivnije uključivanje većeg broja dece i mladih u kulturne programe. Festival dečijeg pozorišta u celini dinamizuje prostor kreativnosti mladih talenata motivišući mlade da aktivno učestvuju u realizaciji kulturnih programa.
- edukacija i negovanje pozorišne publike kao i afirmacija pozorišne kulture. Kroz rad u pozorištu deca su podstaknuta na dijalog, stvaranje i razmenu a pozorišno iskustvo ima alhemijski karakter za sve učesnike u procesu. Rani susret dece sa pozorišnom umetnošću od presudnog je značaja za podsticaj radoznalosti, mašte, razvoj mišljenja i razumevanja sveta oko sebe. Pozorišna umetnost ima edukativni i vaspitni karakter.
- unapređenje institucionalne saradnje, razmena ideja, mišljenja i afirmacija kreativnog stvaralačkog dijaloga među umetnicima.

Program festivala:

Sve predstave izvedene su na kamernoj sceni Regionalnog pozorišta Novi Pazar. Prateći program tribina i radionica održavao se u prostorijama Centra Duga.

Četvrtak, 3. Oktobar

Otvaranje festivala

Premijera predstave „Čarobnjak iz Oza“ Frenka Bauna

Dramatizacija i adaptacija: Kristina Jevtović

Igraju: srednja uzrasna grupa Mali teatar

Regionalno pozorište, 20 časova

(Predstava je savremena i duhovita adaptacija klasičnog dela. Očaravajući i sanjivi svet „Čarobnjak iz Oza“ tu je da nas podseti da su najvažnije vrednosti – hrabrost, ljubav i mudrost – već u nama, samo ih treba otkriti. Kroz putovanje Doroti i njenih prijatelja, učimo da pravo bogatstvo nije u čarolijama, već u zajedništvu, upornosti, veri, nadi i ljubavi. Bez obzira na prepreke, put ka domu i osećaju pripadnosti uvek leži u našim srcima.)

Petak, 4. Oktobar

Radionica sa glumicom Svetlanom Milenković – Kako nastaje predstava

Centar Duga, 18 časova

Subota, 5. Oktobar

Radionica sa filmskim rediteljem Džemilom Islamovićem - „Iza kamere“

Centar Duga, 15 časova

Predstava „Naopačke“

Škola glume „Grupica grupica“ Kraljevo

Koordinator : Svetlana Milenković

Regionalno pozorište, 17 časova

Ovo je vesela komedija za decu i odrasle. Šta se dešava kada se okrenu uloge, pa roditelji podetinja, a deca odrastu? Ko će ići u školu Ko će da sredi sobu? Ko će da kuva ručak, a ko će da plaća račune?

Na sva ova pitanja, na urnebesna način nude odgovore mladi protagonisti iz Kraljeva.

Predstava „Zamalo Beograd“

Dramska trupa Sinkopa, Lazarevac

Po motivima:

Almost, Maine

Pisac: John Cariani

Dramatizovali polaznici dramskog studija Sinkopa i Lazarevačke gimnazije.

Regionalno pozorište, 20 časova

Predstava je omnibus od pet odabranih priča koje za temu imaju ljubavne probleme.

Na početku predstave, između svake dve scene, kao i na kraju predstave, izvedene su uživo odabrane muzičke numere.

Nedelja, 6. Oktobar

Likovna radionica „Kreiranje kostima i maski“

Centar Duga, 12 časova

Predstava „Pepeljuga kakvu još niste videli“

Glumaštarije, Kraljevo

Regionalno pozorište, 17 časova

Jedna od najpoznatijih bajki Pepeljuga je u verziji Aleksandra Popovića postala društveno aktuelna priča o pohlepi, korupciji, kaćiperstvu, tvrdičluku i pobedi istinske ljubavi – bez kalkulacija.

Predstava je smešno ogledalo pred koje smo stavili maćehu – pokondirenu tikvu, Oca – tunjavog dobriću, kaćipernu Pepinu – modelsicu i njenu sestru Rozu, infantilnu ali nimalo glupu, Ađutanta – podmitljivog dizelaša, Cara – Kir Janju, i dvoje dece Pepeljugu i Princa, koji su kolateralna šteta okolnosti u kojima odrastaju.

Ovo dvoje mladih i normalnih ljudi spasiće čarolija pozorišta i lik sa slike starih majstora – Madmazel Liza, koja će Pepeljugu pozajmiti svoju haljinu i cipele. Spoj tradicije i moderne izrodiće predstavu koja će publiku nasmejati do suza, a sila prave ljubavi, barem u bajci, poraziće glavne negativce koji ne biraju sredstva da ostvare svoje ciljeve.

Ponedjeljak, 7. oktobar

Radionica i druženje sa dramskim piscem Dejanom Aleksićem

Centar Duga, 15 časova

Premijera predstave „Ružno pače“ po tekstu Dejana Aleksića

Dramatizacija i adaptacija: Kristina Jevtović

Igraju polaznici najmlađe grupe Malog teatra

(Predstava u stihu govori o razumevanju i prihvatanju različitosti)

Ova dirljiva priča vodi nas na putovanje kroz svet ljubavi, prijateljstva i prihvatanja. Inspirisana bezvremenim klasikom Hansa Kristijana Andersena, donosi emotivnu priču o malom pačetu – labudu koje se oseća drugačije, neprihvaćeno i usamljeno.

Dramski tekst, delo poznatog autora Dejana Aleksića, nosi snažnu poruku – istinska lepota dolazi iznutra, a prava vrednost leži u onome što nosimo u srcu. Priča o Ružnom pačetu podseća nas da su različitosti ono što nas čini jedinstvenima i posebnima.

Premijera predstave „Ocena manje“, po motivima „Kontrolni“ Milene Depolo

Dramatizacija i adaptacija: Kristina Jevtović

Igraju polaznici starije uzrasne grupe srednjoškolaca, Mali teatar

Regionalno pozorište, 20 časova

(Predstava tretira pitanje porodičnih i društvenih odnosa, diskriminacije među vršnjačkim grupama i problem vršnjačkog nasilja).

Promotivne aktivnosti:

U okviru promotivnih aktivnosti izrađen je program Festivala i vizuelni identitet.

Medijski sadržaj je plasiran na dostupnim komunikacijskim kanalima i društvenim mrežama Centra Duga, Regionalnog pozorišta i zvaničnog naloga grada Novog Pazara.

Promotivne aktivnosti uključivale su i predstavljanje programa u novopazarskim osnovnim i srednjim školama. Predstave su snimljene i emitovane na digitalnim kanalima Regionalnog pozorišta i Centra Duga. Sve vesti o Festivalu plasirane su na nacionalnim i lokalnim medijima.

NOVOGODIŠNJICA

U susret novogodišnjim praznicima organizovali smo celonedeljni program sa raznolikim i zanimljivim sadržajima. U pitanju su zabavni sadržaji u kojima učestvuju polaznici naših

najposećenijih radionica, ekolozi, likovnjaci, glumci i recitatori. Program je bio otvorenog tipa pa su bili dobrodošli svi zainteresovani.

Novogodišnja Eko čajanka

U okviru Novogodišnjeg programa, u utorak, 24. decembra od 12 do 14 h, realizovana je Novogodišnja Eko čajanka. U saradnji sa Biološko ekološkim društvom (učestvovalo je petnaestoro polaznika) pripremili smo pletivo od starih pletenih odevnih predmeta. U tu svrhu angažovali smo ekologe da kod kuće potraže dotrajale komade garderobe od vune koje smo raspleli, pripremili smo neophodan broj igala za pletenje i od njih započeli šalove, rukavice, kape, trake za kosu i slično. Naše kreacije planirali smo iskoristiti i kao novogodišnji poklon dragoj osobi.

Da bi ambijent bio što prijatniji, iskoristili smo manji tepih, taburee koje imamo, korpu u koju smo smestili pletivo i igle. Na tv-u smo prikazali nekoliko izabranih video klipova o pletenju. Istovremeno smo, uz učešće dece, **pripremali čaj** uz svu tradicionalnu opremu (đugumi, čaj-srče, kašičice i sl.)

Sastavni deo činila je i **mini dijaloška predstava** – razgovor bake i unuke o značaju bavljenja rukotvorinama za mentalno i duhovno zdravlje.

Radionica je protekla u izuzetno prijatnom raspoloženju. Mnogi su po prvi put uzeli igle i pletivo u ruke, upoznajući jedan novi svet manuelne delatnosti, savladavajući početničke teškoće uz pomoć naših upošljenica i gošće koja se bavi pletenjem dugi niz godina. Ineresovanje dece i njihova radoznalost bili su nam podsticaj da obećamo da ćemo prirediti još nekoliko ovakvih susreta u narednoj godini. Mišljenja smo da smo ostvarili mnoge od zacrtanih ciljeva kao što su:

- Obogaćivanje pretpraznične atmosfere lepim i korisnim druženjem
- Recikliranje starih pletenih predmeta ponovnom upotrebom pletiva
- Kreativno angažovanje dece u osmišljavanju novih predmeta i kad su različiti bodovi u pitanju i stilizovanje i uklapanje različitih boja
- Razvoj manuelnih i manipulativnih sposobnosti angažovanjem prstiju kao i unapređenje koordinacije pokreta
- Usvajanje korisnih praktičnih znanja (pletenje i pripremanje čaja)
- Oživljavanje starih zanata – veština, uz prilagođavanje savremenim modnim tokovima
- Razvoj osećaja zajedništva, pripadanja i međusobnog deljenja
- Postizanje zadovoljstva realizacijom ideje u praktičnom upotrebnom pogledu i dr.

Priča o patuljku iz zaboravljene zemlje

U sklopu Novogodišnjice, održan je interaktivni čas sa četvrtacima OŠ „Desanka Maksimović“. Odabrani učenici iz dva odeljenja četvrtog razreda su odgledala video sadržaj sa animacijom „Teta Nina vam priča“ iz dela Ahmeta Hromadžića. Na početku radionice usledio je uvod u priču o tim malenim bićima, o njihovom životu i putovanjima, o maštovitom piscu i ekologu **Ahmetu Hromadžiću** za kojeg mnogi kažu da je bosanski Andersen, a koji se izučava u školama širom Balkana.

Nakon kraćeg razgovora, predstavljen je dramski tekst u tri dela.

Izvedba dramskog teksta starijih učesnika je protekla uz pažljivo slušanje, a nakon njih u glumi su se oprobali i učenici oba odeljenja četvrtog razreda.

Uloge starijih učesnika: Amila Slezović, Dalila Slezović, Hana Tatarević

Oduševljeni časom, dogovorili smo nastavak radionice sa novim dramskim komadom u drugom polugodištu.

Priče Ahmeta Hromadžića povele su učenike u bajkoviti svet patuljaka, šuma, mora, jezera i daleke, zagonetne Zaboravljene Zemlje. Dotakli smo se osnovnih životnih pitanja, poput ljubavi, porodice, odlaska voljenih sa ovoga sveta, približivši takve momente njihovom poimanju svega pojavnog.

Kroz dijalog i dramski tekst, osvežili smo stara predanja o patuljcima, ali i vrednostima, poput prijateljstva, poverenja, očuvanja prirode i poštovanja svih živih bića.

Ova zanimljiva radionica podstakla je učenike na čitanje dela Ahmeta Hromadžića, kao i na razvijanje glumačkih i pripovedačkih veština.

Igramo se i pevamo

U četvrtak, 26. decembra, posle završenog takmičarskog dela Duginih dečijih igara, organizovali smo novogodišnju zabavu uz karaoke i druženje. Zajedno sa učenicima četvrtog razreda i njihovim učiteljicama proslavili smo kraj godine u duhu radosti, muzike i zajedništva. Hol Centa Duga bio je ukrašen u novogodišnjem stilu, a dečja graja, osmesi i pesma ispunili su prostor toplinom i svečanim raspoloženjem. Mikrofon je bio glavna atrakcija večeri. Učenici su pevali svoje omiljene pesme, od dečjih hitova do prazničnih melodija. Bilo je mnogo smeha, plesa i oduševljenja. Neki učitelji i saradnici su se pridružili, što je izazvalo dodatni aplauz i podršku. Održano je takmičenje u imitaciji poznatih pevača, gde su učenici pokazali svoje

kreativne sposobnosti. Na kraju večeri svi su se pridružili zajedničkom plesu uz hitove koji su obeležili godinu (po mišljenju učenika).

Učenici su izrazili oduševljenje zabavom, posebno što su imali priliku da sklapaju nova prijateljstva sa drugarima iz druge škole, da se opušteno druže sa učiteljima i saradnicima našeg Centra.

Učitelji su pohvalili organizaciju događaja i istakli koliko je ovakvo veče važno za stvaranje međusobnih prijateljstava i lepih uspomena.

Novogodišnje veče sa učenicima četvrtog razreda iz dve različite škole (OŠ „Rastko Nemanjić“ iz Deževe i OŠ „Desanka Maksimović“) bilo je pravi uspeh. Događaj je obogatio praznično raspoloženje, povezao decu i učitelje, i ostavio nezaboravne uspomene. Kolektiv „Duge“ se nada da će ovakva tradicija postati deo školskog kalendara i u godinama koje dolaze.

Novogodišnji maskenbal dramske trupe Mali teatar

Petak veče, 25. decembra bio je rezervisan za novogodišnji maskenbal dramske trupe Mali teatar. Tako su naši glumci obeležili kraj jako uspešne i plodne godine. Maskenbal je bio magičan. Maštoviti kostimi, energija i osmesi učinili su druženje nesvakidašnjim.

Novogodišnja otvorena likovna radionica

Poslednjeg decembarskog vikenda najmlađima smo ponudili otvorene kreativne radionice na temu lepote zime i praznika. Oni su svojom razigranom maštom, likovnim umećem i radošću doneli pravu prazničnu čaroliju. Nastali su nesvakidašnji novogodišnji ukrasi, čestitke i slike. Lepota zime kroz dečiji pogled pokazala se u punom sjaju. Bilo je to divno kreativno druženje uz prigodno posluženje na kraju.

DIJALOG KAFE NOVI PAZAR

Dialogue Cafe u Novom Pazaru, deo je *globalne Mreže Dialogue Café-a*, koja povezuje veliki broj različitih i jedinstvenih gradova širom sveta i predstavlja konferencijsku mrežu posebno osmišljenu za društvene, obrazovne i kulturne organizacije. U svom radu platformu Dijalog kafea iskoristili smo za razvoj tribinskog programa i promociju tema od opšteg značaja.

Kao deo Dijalog kafe Srbije mreže, u aktivnostima učestvuju DC Beograd i Novi Sad. Tokom 2024. u okviru programa Dijalog kafea održano je nekoliko značajnih sesija i tribina povodom Dana Evrope, Svetskog dana poezije i Svetskog dana mira.

Cilj delovanja putem platforme Dijalog kafea je negovanje i podizanje svesti o kulturi dijaloga, demokratiji, različitosti, ljudskim i manjinskim pravima i slobodi govora. Zaključak učesnika sesije je da je ideal mira živ i da se na njemu mora raditi, a pre svega mladi.

AKTIVNOSTI NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

Par prethodnih godina nas je više i intenzivnije usmerio na društvene mreže kao način komunikacije sa javnošću. Na dva instagram profila koji se međusobno dopunjuju a ne preklapaju uspevamo da ispratimo sve svoje aktivnosti i da obratimo pažnju na bitne karakteristike naše delatnosti.

Dugina zelena nit – Profil je posebno posvećen ekološkim aktivnostima i vizuelnim sadržajima koji se odnose na promociju godišnjih aktivnosti i povećanje ekološke svesti.

Pored svakodnevnog prisustva različitim povodima iz sveta umetnosti i obrazovanja formirali smo zasebne rubrike u okviru kojih ćemo se baviti temama iz ekologije, geografije, književnosti, slikarstva, psihologije, pedagogije, zdravom ishranom i uopšte zdravim stilovima života.

U rubrici „Čovek je čoveku ogledalo“ skrenuli smo pažnju na one karakterne osobine ličnosti koje pokreću svet na bolje kao što su: zahvalnost, ljubaznost, empatija, optimizam, kreativnost i sl.

U rubrici „Zeleni svet oko nas“ predstavljamo šume, vode, planine itd. skrećući pažnju na adekvatne i korisne načine našeg delovanja u okviru životnog okruženja.

Književni sadržaji, naročito poezija, takođe su stalni sadržaji Dugine ključaonice, bilo da objavljujemo pozive na pesničke konkurse, bilo da promovišemo mlade pesnike ili jednostavno slavimo poeziju u svoj njenoj lepoti.

Letnji predah uz književne sadržaje putem društvenih mreža

U današnjem vremenu, književnost se sve više svodi na kratke forme, dok mladi na društvenim mrežama preferiraju brze i površne informacije umesto kvalitetnih i sadržaja. Ovaj trend predstavlja izazov za dublje razumevanje i vrednovanje pisane reči.

Međutim, postoje oni koji prepoznaju neprolaznu vrednost knjiga. Bez redovnog čitanja i poznavanja literature, teško je stvoriti kvalitetne pesme, priče, drame ili romane.

Stoga je od suštinske važnosti pažljivo birati šta čitamo, jer to direktno utiče na razvoj našeg izražavanja i sposobnosti kritičkog mišljenja.

Oni koji vole da pišu, posebno, moraju posvetiti vreme i trud čitanju kako bi izgradili svoj jedinstveni stil i unapredili svoj izražaj. Kroz interakciju sa kvalitetnim književnim delima, pisci mogu nadmašiti površnost savremenih trendova i doprineti bogatstvu kulture.

Preporuke za čitanje

Prvih sedam - Uroš Petrović

Za decu od 7-11 godina.

„Ako želite da vaša deca budu inteligentna, čitajte im bajke. Ako želite da budu još inteligentnija, čitajte im još bajki!“ – Albert Ajnštajn

„Trudio sam se upravo da ne budu klasične, sa vilama, patuljcima, kraljevima i princezama, svim tim bićima koja 'idu' uz bajke“, otkriva Petrović. „Ovo su, u stvari, priče iz života, ali takve da se u nekom trenutku 'otmu', izmeste iz stvarnosti. U vreme kad je obrazovanje bilo usmeno i u okviru uže zajednice, bajke su i nastajale baš iz tih razloga. One su oduvek bile neizostavni deo dečjeg odrastanja i formiranja, a svako novo vreme donosilo je nove bajke“, objašnjava Petrović.

Aleksandar Zolotić: „Kad sam radio ilustracije za Dizniju knjigu, nije bilo ni blizu ovako zahtevno! Kad misliš da ću stići da ti ilustrujem sve ovo?“

Uroš Petrović: „Završi ilustracije kad god hoćeš, al' da grmi!“

„Čitajte i nećete pogrešiti!“

Apsolvent književnosti i mladi pisac Amar Ličina, podelio je sa nama svoje preporuke za čitanje:

"Naša scena je trenutno neverovatno raznovrsna, gotovo je nemoguće odrediti vladajuću poetiku. Zato je najbolje poći od klasika, ali od početka, od Gilgameša do danas. Pored klasika preporučujem i poeziju XX veka, najviše poljsku, rumunsku, finsku, a Raša Livada je objavio odličnu i veoma preglednu dvotomnu antologiju „Moderno svetsko pesništvo“. Kod nas najpre preporučujem mog omiljenog pesnika Dragana Jovanovića Danilova i mog omiljenog pripovedača Milisava Savića (uz njega i njegovu generaciju, Vidosava Stevanovića i Miroslava Josića Višnjića). Treba čitati neke dokazane savremene autore, Vladimira Pištala i Vladana Matijevića (njihovi novi romani su sjajni!), Dževada Karahasana, Semezdina Mehmedinovića, Dejana Aleksića, Adnana Žeticu, Danijela Dragojevića, Georgija Gospodinova, Pola Ostera. Početkom godine izgubili smo pisca koji samo spletom okolnosti (još uvek) nije postao evropski klasik, treba čitati Gorana Petrovića.“ Iz intervjuja sa Amarom Ličinom – Čitajte i nećete pogrešiti.

Ovo što smo rekli za književne važi i za **likovne sadržaje** koji obuhvataju rad našeg likovnog ateljea, predstavlja njihova likovna dostignuća i neguje lepotu likovnog izraza.

Zdravi stilovi života, briga o životnom okruženju, humanost na delu, aktivizam mladih itd takođe su sadržaji koje obrađujemo.

Kroz ove rubrike skretali smo pažnju na **obeležavanje značajnih datuma** iz različitih oblasti, otkrivali i prenosili različite zanimljivosti iz sveta nauke, pokretali komunikaciju i razmenu mišljenja na različite teme.

Ostvarena je saradnja sa časopisom za kulturu u BiH Damar koju vodi Udruženje građana porijeklom iz Sandžaka a čiji sadržaj se tiče svih kulturno istorijskih, društvenih i umjetničkih događaja iz našeg grada. Radove pisale Vahida Mušović i Muamera Mulić.

Centar Duga, radio je na **angažovanom pristupu komunikaciji sa javnošću** i razvoju imidža ustanove, kao mesta dostupnog deci i mladima, koji štiti i ostvaruje njihove interese. Od strane saradnika, škola, roditelja i u krajnjoj liniji dece, prepoznati smo kao odgovorna ustanova u ostvarivanju ciljeva značajnih za razvoj dece i mladih.

Direktor Centra Duga

Fatima Durović

Republika Srbija
CDO "DUGA"
Broj: _____
_____ godine
Novi Pazar

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠAJ ZA 2024. GODINU
ZA PERIOD OD 01.01.2024. - 31.12.2024. GODINE

PRIHODI		U HILJADAMA DIN	
Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
3213	NERASPOREDJENI PRIHOD IZ RANIJIH GODINA	0	60
3x	NERASPOREDJENI PRIHOD IZ RANIJIH GODINA	0	60
742	PRIHODI OD PRODAJE DOBARA I USLUGA	0	240
791	PRIHODI IZ BUDZETA	0	19,301
7x	TEKUCI PRIHODI	0	19,541
UKUPNO (3x)+(7x)			19,601

Struktura tekućih prihoda			u hiljadama din.	u %
1	Nerasporedjeni višak prihoda iz ranijih godina	IZVOR 13	60	0.31%
2	Sredstva iz budžeta	IZVOR 01	19,301	98.47%
3	Sopstvena sredstva (prihodi od usluga)	IZVOR 04	240	1.22%
UKUPNO:			19,601	100%

U 2024. godini su uvecani su prihodi za 24.20 % (3.807 hiljade), gde su sopstvena sredstva manja za 149 hiljada, a budzetska veća za 3.956 hiljhada dinara.

RASHODI I IZDACI		U HILJADAMA DIN	
Konto	Naziv Konta	Duguje	Potražuje
411	PLATE I DODACI ZAPOSLENIH	12,363	0
412	SOCIJALNI DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA	1,970	0
414	SOCIJALNA DAVANJA ZAPOSLENIMA	108	0
415	NAKNADE ZA ZAPOSLENE	240	0
421	STALNI TROŠKOVI	665	0
422	TROŠKOVI PUTOVANJA	47	0
423	USLUGE PO UGOVORU	2,419	0
424	SPECIJALIZOVANE USLUGE	577	0
425	TEKUĆE POPRAVKE I ODRŽAVANJA	320	0
426	MATERIJAL	853	0
4x	TEKUĆI RASHODI	19,562	0
512	MAŠINE I OPREMA	34	0
5x	IZDACI ZA NEFINANSIJSKU IMOVINU	34	0
UKUPNO (4x)+(5x)		19,596	0

Struktura finansiranja rashoda i izdataka			u hiljadama din.	u %
1	Neraspoređeni višak prihoda iz ranijih godina	IZVOR 13	55	0.28%
2	Sredstva iz budžeta	IZVOR 01	19,301	98.49%
3	Sopstvena sredstva (prihodi od usluga)	IZVOR 04	240	1.22%
UKUPNO:			19,596	100%

CDO "Duga" odobrena su sredstva za finansiranje projekta "Mali teatar fest" u iznosu od 250 hiljada dinara i projekat je realizovan prema onako kako je planirano. Realizacija sredstava prikazana je na grupu konta 424000.

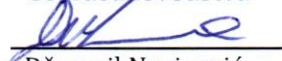
Utvrđivanje rezultata poslovanja			u hilj. din.
A	321311	Nerasp.višak prihoda iz ranijih godina	60

B	Ukupni prihodi i primanja (700000)		19,541
1	700000	Tekući prihodi	19,541
C	Ukupni troš. i izdaci za nefin. Imov. (400000+500000)		19,596
1	400000	Tekući rashodi	19,562
2	500000	Izdaci za nabavku nefin. imovine	34
D	321122	Manjak prihoda - deficit (B-C)	-55

Centar "Duga" je u 2024.godini ostvario deficit u iznosu od 55 hiljada dinara koji je pokriven viškom iz ranijih godina. Deficit se odnosi na sredstva ostvarena od sopstvenih prihoda.

Pod 31.12.2024. godine ostale su neizmirene obaveze prema dobavljačima u iznosu od 574 hiljade dinara, kao i za neisplaćene bruto zarade i ugovore (XI mesec 2023. godine) u iznosu 1.186 hiljada dinara.

Šef računovodstva

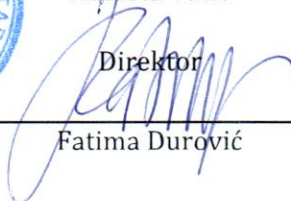

Džemail Nežirović

Presednik Upr. odbora

Adaleta Vatic

Direktor

Fatima Durović

Republika Srbija

Centar za decu i omladinu „Duga“

Br.

05.05.2025.godine

Novi Pazar

Na osnovu Statuta za decu i omladinu „Duga“ kao i Poslovnika o radu Upravnog odbora, Na sednici održanoj 05.05.2025.godine, Upravni odbor Centra za decu i omladinu „Duga“ Novi Pazar doneo je:

ODLUKU

O usvajanju Izveštaja o radu kao i finansijskog izveštaja Centra za decu i omladinu „Duga“ za 2024.godinu

Novi Pazar
05.05.2025

Predsednik UO CDO „Duga“

Adaleta Nikšić

Adaleta Nikšić